

1. maar er wor-
m gegeven en
schemeren gaat
niemens aan de
meest strenge
rden, niet torn
hij in zake de
n opzet. Aller
1:1 zieh door we
astiek nog een

„In Jezus Chris-
ein afgedwaalde
eeuwig heil. Is
iets van God
God Zelf. Jezus
Gods bedoeling

en gaarne door
dat laatste ver-
? „Jezus Chris-
loefing ten goede
nen? Is dat een
Maar dan is het
aan. Die laatste
isme. Zoo krijg
thigs voor ons
loor.

voor de abso-
ar hoe is nu un
o: „Hier (n.l. in
ook de weg tot
groter en heer-
welke trouwen
door denzelfden
godsdiensden de
ze (Hebr. 1:1
nden (Joh. 1:1

in de heidensche
seft doen vinden.
rtuiging, dat het
ie is?

Marcion en de
van het Nieuwe
strongen, hard-
ar, zoo zegt hij
er was dat de
was in het land
ste oorlogen, in
waar men zijn
zijn vijand haat.
„wraak bidt om
waar men dat
openbaard
teerdheid”.

Maar, dat de open-
ten deele was
ament haar ver-
enstelling erken-
nt is voor ons
als het Nieuwe
ts van den he-
den heiligen laat-
te troostwoorden
ijkbaar let hij niet
tament als deze:
de toorn Gods
steen des an-
en wie op die
vien hij valt zal
nk hij er niet ge-
hoek der Open-
lat het uur de
oorzamen schre-
gekomen en wie

en gaan.
in de oude leer.

is in de Schrift
g in het antieke
lijke natuur voor-
den en de men-
de materie ge-
I” (bl. 72).

uit te drukken.

heidensche ge-

laaraan niet kun-
daarbij nagenoeg
oude concilien

e dogmatiek, in
t, het ontgelden
et Gereformeerde
of. Bavink ton-
erlijk dooreenge-
n, twee naturen
„persoonlijkheid”
aldus: „het een-
us neemt, zijnde
onlijke mensche-
een echt men-
aan het aan van
te spreken: „e-
oddelijke natuur”
d het begrippen-

spel der twee naturen eigenlijk is, kan blijken uit
de vraag: tot welke natuur behoort het zelfbe-
wustzijn des Heeren? Bavink spreekt daarvan
meermalen onbevagen; hij kent Jezus, en volgens
de evangeliën terecht, een menschelek bewustzijn
toe. Maar hoe kan men zich een onpersoonlijke men-
schelekke natuur denken met een menschelek bewust-
zijn? Hoe omschrijft men „natuur”? En is er geen af-
grond tusschen het antieke „persoon”, d.i. masker,
openbaringsvorm en het moderne „persoonlijkheid”,
d.i. datgene, wat iemand karakteriseert? Met vroeger
terminologieën moet hier gebroken worden.”

Hierin doet Dr. Riemsma de vroegere Dogma-
tiek groot onrecht.

Hij zou gelijk hebben, wanneer zij het ooit had
voorgesteld, alsof zij het mysterie van den Christus,
een adequate, volkomen uitdrukking kon geven.
Maar zij heeft het daarentegen vaak genoeg uitge-
sproken, dat men tegenover Christus geplaatst, met
woorden had te worstelen. Nooit was de kerk
met deze woorden ten volle tevreden. Maar het
waren nog de beste, die zij vinden kon. Onze men-
schelekke taal is te arm om de geheimenissen Gods
geheel en al onder woorden te brengen.

En nu kan Dr. Riemsma wel met zekere stoutmoedigheid
deklareeren: „Met vroegere terminologieën
moet hier gebroken worden”, maar kan hij een
betere aan de hand doen?

Helaas, tegen de denkkraft der kerk van zooveel
eeuwen blijkt Dr. Riemsma niet opgewassen.

Een vaste terminologie geeft hij niet.
En nu de wijze, waarop hij er omheen redeneert,
komen enkele dwalingen, door de kerk veroordeeld,
weer om den hoek gluren.

Generaliseeren.

Prof. Bouwman heeft in zijn antwoord op ons
stukje, waarin wij verklaarden, pijnlijk getroffen
te zijn door een zinsnede uit een zijner artikelen,
eenig licht op zijn bedoeling geworpen.

De door ons bedoelde zinsnede luidt: „Te midden
van de vervlakking en de verslapping der begin-
selen, die helaas aan de Vrije Universiteit haar
intrede deed, staat hij (n.l. Dr. H. H. Kuyper) als
een rots”.

Hij verklaart, dat hij hiermee niet een der theo-
logische hoogleraren op het oog had.

En nog meer bepaald, dat hij hiermee doelt op
de doodstraftheorie van Prof. W. Zevenbergen.

Hoe dankbaar we ook zijn voor dit meerdere
licht, bevredigd zijn we niet.

Ons bezwaar gaat niet hietegen, dat Prof. Bouw-
man zich kritiek veroorlooft op een of ander ver-
schijnsel aan de Vrije Universiteit.

Kritiek oefenen is zijn recht.

Maar waartoe hij niet het recht heeft is te
generaliseeren.

Want juist die generalisatie merkt onze beelde
Vrije Universiteit als met een zwarte kool.

Hij schreef niet: Prof. Zevenbergen week op
het punt van de doodstraf van het beginsel af
en ik verheug mij, dat Dr. H. H. Kuyper daartegen
opkwam.

Maar, dat aan de Vrije Universiteit vervlakking
en verslapping der beginselen haar intrede gedaan
had.

Dat is vanzelf heel iets anders.

Heel de Universiteit wordt hierdoor besmet ver-
klaard.

Maar gaat dat op?

Als in een kerkeraad een ouderling met een
vreemde bewering voor den dag komt, mag men
dan verklaren: in den kerkeraad te B heeft helaas
een vervlakking en verslapping der beginselen haar
intrede gedaan?

Men zal het toch gevoelen, dat zulk een genera-
liseeren bij dien kerkeraad leed moet veroorzaken?

Prof. Bouwman zegt, dat „De Bazuin” zich „niet
gemengd heeft in hetgeen in den laatsten tijd met
betrekking tot de Vrije Universiteit is geschied”.
En hij laat er op volgen: „Wij hebben dat opzet-
telijk niet gedaan om allen schijn te vermijden,
dat wij preeken voor eigen parochie”.

Wij waardeeren dat.

Maar volgens zijn eigen woorden ligt het immers
voor de hand, dat, nu Prof. Bouwman deze voor-
zichtige en verstandige taktiek voor een oogenblik
prijs gaf, hij wel den schijn op zich laadde van
te preeken voor eigen parochie?

En dat spijt ons.

Misschien weet Prof. Bouwman het niet, maar
dan wil ik het hem wel mededeelen, dat er in den
laatsten tijd gewerkt wordt met het spook van het
verval aan de Vrije Universiteit om a.s. stu-
denten, die naar Amsterdam willen, naar Kampen
te lokken.

Geen haar op ons hoofd denkt er aan om daar-
voor Prof. Bouwman of een van zijn collega's aan-
sprakelijk te stellen.

Maar ook in verband daarmee viel het te be-
treuren, dat Prof. Bouwman zich tot zulk gene-
raliseeren liet verleiden. Men kan zich nu zoo licht
op hem beroepen.

Wat ik in deze dagen onze menschen zou willen
toeroepen is: hebt vertrouwen in onze Vrije Uni-
versiteit.

Zijn er dingen gebeurd, die niet goed te keuren
zijn, onze Universiteit is principieel te gaaf en
te gezond, dan dat ze hierop niet zelf en uit zichzelf
tegeeren zou.

Ik zal Prof. Bouwman niet nog eens vragen
deze generaliseerende woorden terug te nemen.
Uit zijn verklaring blijkt, dat zijn bedoeling en
zijn woorden elkander niet hebben gedeeld.

Gaarne zie ik dan ook van verdere polemiek af.

Logisch?

Het gaat hier niet om den bestrijder. Daarom
noemen we noch het blad noch den redakteur.
Het gaat hier ook niet om den bestredene. Deze
is mans genoeg zichzelf te verdedigen.

Het gaat hier om de wijze van bestrijding.
En dan constateert en argumenteert zeker blad:

Dr. Dijk is supralapsarier, en te dezen opzichte
staan we niet aan zijn zijde. Hij sluit zich aan bij
Dr. Bavink en Dr. Kuyper Sr., die en de supra-
lapsarische en de infralapsarische voorstelling een-
zijdig noemen.

Is hier niet de logika zoek?

Dr. Dijk, zoo wordt hier gezegd, sluit zich (in
zijn werk „om 't eeuwige welbehagen”) aan, bij
Dr. Kuyper en Dr. Bavink. Beiden noemden zoowel
de supra- en infralapsarische voorstelling een-
zijdig.

Dus: Dr. Dijk houdt het supralapsarisme voor
eenzijdig.

Niettemin luidt het vonnis: Hij is supralapsarier.

Maar met even veel of even weinig recht had
men hem dan ook kunnen merken als infralapsarier.

Dat er onderling kritiek geöfend wordt, mag niet
gelaakt.

Doch die kritiek moet redelijk, moet logisch zijn.
Helaas lezen we den laatsten tijd nog wel eens
meer kritiek, waarin de logika schuilevinkje speelt.
Laat men zich toch daaraan spenen.

En wat de kwestie van infra en supra aanbelangt
vergete men vooral niet, dat er in 1905 te Utrecht
een Synode is geweest, die in zake de leerge-
schillen een uitspraak heeft gedaan.

Geen betere weg?

„De Standaard” meldde:

Naar wij vernemen, heeft de jongste vergadering
der Geref. Kerken in de classis 's-Gravenhage aan
de predikanten Dijk en Los opgedragen aan de
Deputaten voor de Hooge Overheid een missive te
richten met bezwaren tegen den Regeeringssteun
voor de Olympische spelen.

De classis zal daarbij wijzen op de gevaren voor
de zedelijkheid en voor de ontheiliging van den
Zondag.

Verzocht zal worden deze bezwaren ter kennis
te brengen van Regeering en Staten-Generaal.

Over de materiele kwestie, de voorgestelde
Regeeringssubsidie voor de Olympische spelen,
handelen we hier niet.

Daarop komen we in een andere rubriek terug.

Maar wel willen we even de formele kwestie
aanroeren: ligt het bepaald op den weg der Ker-
ken te trachten den Minister van zijn aangekon-
digd voornemen af te brengen?

En dan kan, bij dieper nadenken, toch kwalijk
worden ontkennd, dat dit niet in de eerste plaats
roeping der kerken is.

Een der kerkrechtelijke beginselen in ons kerkelijk
saamleven is, dat op kerkelijke vergaderingen niet
anders dan kerkelijke zaken zullen behandeld
worden.

Wanneer de Regeering door eenig besluit in de
rechten der kerken zou treden, de vrijheid der ker-
ken ook maar eenigermate aan banden zou willen
leggen, dan dienen de kerken zelf te protesteeren.

Dat mogen ze aan geen ander overlaten.

Maar zoo iets is hier het geval niet.

Daarom hebben we ons af te vragen of er geen
andere en betere wegen kunnen ingeslagen.

Die zijn er ongetwijfeld.

Naast de kerk als instituut nemen we ook aan
een kerk als organisme, of hoe men die ook noe-
men wil.

Die vindt haar taak aangewezen over heel de
breedte van het leven.

Ook de politiek ligt binnen haar gebied.

Welu, als leden van dat organisme, als geloo-
vigen, hebben we tegen politieke verkeerdheden
op te komen.

Maar dan natuurlijk niet door de ambten.

Doch door andere middelen.

Deze ontbreken ons gelukkig niet.

Wij kunnen aankloppen bij de a.r. kiesveree-
nigingen.

Laten die er zich voor spannen.

Wij kunnen ons wenden tot de a.r. Kamerleden.

Laten die zich in de beide Kamers duchtig weren.

Wij hebben ook een politieke pers.

Laat die zich roeren.

Wij hebben in uiterste noodzakelijkheid nog het
middel van adres en petitionnement.

Men staat dus allesbehalve verlegen.

En eerst als kiesvereniging. Kamerleden, pers,
volksbeweging ons in den steek laten, dan zou
uit hun nalatigheid de kerk zich ten plicht moeten
rekenen tegen politieke ongerechtigheid protest aan
te teekenen.

Anders evenwel bepale zij zich tot haar eigen-
lijke roeping.

Wij hebben er steeds tegen te waken, dat de
kerk als instituut haar bemoeiingen niet te ver-
uistrekken.

Het is de eer der Reformatie geweest tegenover

Rome, het terrein van de kerk als instituut over-
eenkomstig Gods Woord af te baken.

Het behoort ook de eer der voortgaande Refor-
matie te zijn, die lijnen tot in de tegenwoordige
werkelijkheid door te trekken.

Natuurlijk willen we het besluit van de Haagsche
classis niet als een hoogsternstige afwijking tee-
kenen.

Niets ligt minder in onze bedoeling.

Dit feit mag volstrekt niet worden opgeblazen.
We willen hiermee alleen ons Gereformeerde
volk tot zelfherziening uitnoodigen.

Want dit feit staat niet op zichzelf.

Er gaan wel eens meer adressen van kerkeraden
uit, die beter door andere afzenders konden wor-
den verzonden.

En bovenal: tegenwoordig krijgen de kerkeraden
nog al eens aanzoeken van vereenigingen, om een
of andere adresbeweging te steunen.

Hoewel we hierbij gaarne eenige speling laten,
omdat niet alle gevallen gelijk staan, houde men
zich toch zooveel mogelijk aan den beproefden
regel, hierboven genoemd, dat de kerkelijke ver-
gaderingen zich slechts met kerkelijke zaken inlaten.

Men breide „kerkelijke” niet uit tot geestelijke
zaken in den ruimsten zin van het woord.

Een tweede profetie van wereld-ongegang in 1925.

Weer zijn in Noord-Amerika de profeten en pro-
fetes van den ondergang der wereld als leugen-
profeten ontmaskerd.

Weer hebben zich vele duizenden laten bedriegen.

Wat de terugstuit van de ontmuchtering is ge-
weest of zal zijn, moet nog blijken.

Er zullen wel weer eenige oefjes worden ver-
zonnen, waardoor de profetie wel als zuiver wordt
voorgesteld, maar de vervulling om de een of
andere reden vertraagd zal heeten.

God is veranderd.

Dat is de eenige verontschuldiging, welke zulke
profeten aanvoeren.

De oogen van sommigen gaan voor dit bedrog
gewoonlijk open.

Maar de lichtgeloofigheid ten deze blijft.

En daarom kan iedere voorspelling weer op blind
geloof, gepaard met geestesverrukking bij den een,
angst bij den ander — de angst dreef bij de
jongste voorspelling zelfs een aantal meisjes tot
zelfmoord — rekenen.

Van anderen kant is er voor dit jaar ook weer
het wereldvergaan voorgezegd.

De Russellianen, een sekte, die veel aanhangers
over heel de wereld telt en over groote kapitalen
beschikt, een sekte, waarvan dan ook vooral in
de jaren na den oorlog een geweldige propagandis-
tische kracht uitgaat, leven in deze verwachting
en trachten er anderen psychisch mee te infek-
teeren.

Dr. Bouma deelt in de „Zwolsche Kerkbode” iets
van hun berekening mee.

Om de vijftig jaar hield Israël een jubeljaar. Dan
keerde ieder tot zijn bezitting terug. Het eerste
werd gehouden in 1575, toen Israël Kanaän binnen-
trok. Blijkens Jer. 25:11 zouden er 70 zulke jubel-
jaren gehouden worden en dan komt de weder-
herstelling aller dingen. $70 \times 50 = 3500$. De weder-
herstelling komt dus 3500 jaar na 1575 vóór Chr.
— dus in 1925. Dan komt het Messiaansche vrede-
rijk. Dan komen Abraham, Izak en Jacob en de
geloofshelden van Hebr. 11 op aarde terug. Laat ik
nog even vermelden, opdat ieder het aanleekenen
kan, dat het in den herfst gebeuren zal. Den juiste
datum kon ik niet ontdekken.

Het laat zich begrijpen, dat de spot hier even
om den hoek komt gluren.

Toch blijft het diep treurig.

Deze sekte dient zich tegenwoordig aan als de
„Kring van ernstige bijbelonderzoekers”.

Over hun verschillende dwalingen schreven wij
reeds vroeger.

Hoe weinig ernstig hun ernstig bijbelonderzoek
is, blijkt wel hieruit, dat zij geen ernst maken
met 's Heilands verzekering: „Doch van dien dag
en die ure weet niemand, ook niet de engelen der
hemelen, dan mijn Vader alleen” (Matth. 24:36).

Zij stellen meer vertrouwen in hun rekenkunde,
dan in Christus.

Een waarschuwing echter.

Men ga uit reaktie tegen dit sektarische drijven
weer niet te ver.

Men blijve er rekening mee houden, dat Jezus'
wederkomst zeer wel nabij kan zijn.

Eerst moet evenwel de Antichrist komen.

Men luistere....

De Leidsche Hoogeschool vóór 350 jaren en nu.

In de vorige week werd de 350ste jaardag der
Leidsche Universiteit luisterrijk gevierd.

De grootste luister bestond ontegenzegglijk in de
promotie honoris causa van onze Koningin.

Op beide feiten wezen ze eenige weken geleden
reeds vooruit.

Na afloop der feestelijkheden dringt zich vanzelf
de vergelijking op van toen en nu.

Lange jaren is de Leidsche Universiteit de roem
van Nederland gebleven. Haar zuster-universiteiten
in het land hebben haar nimmer kunnen over-
vleugelen. Te Leiden te worden benoemd, geldt
ook thans voor de hoogleraren van andere open-
bare universiteiten nog als een promotie.

Te lang om op te sommen is de reeks van